

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piac-utca 12, Egyház-tér felől,
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:

Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50-
Félévre 9.- kor. Egy óra . . . 1.50-
Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek

kiadóhivatalban Egyház-tér: tér és a
Horovitz Zsigmond papírüzletében
Piac-utca 12. — Telefon : 330.

Vigyázat, jönnek.

Egy egész világ rokonérzése fogadta azt a hírt, hogy a népszabadság diadalt aratott, hogy a népjogok érvényesültek, Portugáliában megszűnt a népturalom. És az egész világ helyeslő szeretettel látja a szabad nép minden újabb cselekedetét, amellyel szabadságának új, friss levegőjében a népboldogulás felé siet.

Mi messze vagyunk a boldog országtól, messze vagyunk a népjogok érvényesülésétől, még csak most ébredünk, még csak most kezdjük izmainkat megfeszíteni az általános, titkos, egyenlő és — községenkénti választói jogért, Portugáliától messze, messze vagyunk.

Talán legmesszebb valamennyi európai nemzetnél és mégis a most szabad lett népnek első cselekedete az ország boldogulása felé bennünket ryegyet újabb csapással.

Tegnap ment az a távirati értesítés szét az egész világba, hogy a portugál kormány kitessékeli az országból az apécákat és kongregációkat, szerzeteket és szerzeteseket.

És ez a dolog sehol a világon nem

kellhet aggodalmat, csak éppen nálunk, a mi gazdag, boldog, mindenben dús-kálkodó Magyarországon, ahonnan tizezrével megy a nyomorgó, boldogtalan nemzet Amerikába, ahol a holtkezi birtokok sok millió holdja mellett éheznek a jogtalan nép s ahol koldussorban kinlódik a verejtékes munkában elgyötört munkás.

Nálunk, igen, nálunk van ok félni attól, hogy ha Portugália kiűzi henyeit. Félnünk kell, mert szomorú példák állanak előttünk. Franciaország kiűzöttének mi adtuk szállást, házat és földet. Az az elem, amely terhére volt Franciaországnak, a gazdag, a nekünk kölcsönöket adogató, vagy megtagadó gazdag, fejlődő, hatalmas Franciaországnak, az ellepte a kivándorlásig nyomorgó koldus országot és el tudott helyezkedni ennek a szegény, nagyon szegény népnek a nyakán.

Ez a példa teszi fenyegetővé a portugál kongregációk és apácák kiűzését. Mert a nagyvilágon nincs számukra hely ez országon kívül sehol. Mindenütt csak munkáskezeket látnak szívesen ma már. És nálunk ezerszer inkább van szükség csak munkáskézre és tizezreszer inkább nincs szükség azokra, akik

az itthon lévő néhány ezer munkáskéz-ből veszi ki a száraz, fekete-kenyér neki jutott nagyon kicsi darabját.

Magyarországnak nincs szüksége holtkezi vagyont gyűjtő munkátlanokra. Ettől félünk, az ellen tiltakozunk, hogy a fekete folyamat meginduljon mi felénk és hogy az a kártékony sereg, amelyet a saját hazája nem tűr meg, amelyet nem tud használni egy szabadra lett nép, a mi koldusnyomorunkra jöjjön még sorscsapásnak.

A népszabadságért küzdünk éppen, nem kellene azok, akiket a szabad nép vetett ki magából.

A delegáció.

Előértekezlet Budapesten.

Holnap délután tartja Bécsben alakuló ülést a delegáció. Ezt megelőzőleg ma délelőtt 11 órakor az országház delegációs termében előzetes értekezletet tartottak a delegáció tagjai, hogy szokás szerint előre kijelöljék, kiket fognak a delegáció tisztikarába és albizottságaiba választani. Az előértekezlet megnyitása előtt igen érdekes hír kelt szánnyra. A horvát delegátusok közül csak

HRABÉCZY Fest, Mos, Tisztit.

Sóhajtás a faluból.

Hogy itt kellett leü lepednem,
Sokszor lázong, rikolt a vérem,
S árnyékarcom könyben vonaglik
Egy tenyéren . . .

— Milyen nagy álom vész itt kárba,
Itt enlekemet tiprom sárba —
Hogy ideláncolt suta sorsom,
Orkideát vetett mocsárba.

Én aivó csipkerózsa-lelkem!
Hiába sírok s átkozódok —
Megröppanunk, meghorkanunk
A sűrű, tuskés, vak bozóton.

Ugy sápad sugárszomjas képem,
Mint egy marék fehér krizantém,
Halottas törtön éjjelében,
Lidérces törtön éjjelében . . .

S ha az Élet megcsokol néha,
Mégis örvendezék lám ennek,
Mint lány szemek egy rózsaszínt
Ciklamennek . . .

(. . . Milyen nagy álom vész itt kárba,
Itt enlekemet tiprom sárba . . .

Hulló falevél,

(csönsegélyző palota.) — Naponta érkeznek újdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül.

Hogy ide láncolt suta sorsom:
(Orkideát dobott mocsárba.)

Begyáts László.

Egy modern mindenttudó.

Semmi sem jellemzi jobban a mi korunkat, mint az az ellentét, a mely a művelt embernek ismeretköre és a mindennapos szükségletté vált ismeretek roppant kiterjedése között van. Az embert arra hajtja a szükség, hogy többé-kevésbé egyoldaluan képezze ki magát, ha a maga életpályája dolgában teljes és biztos képzettséget akar szerezni. A tudományok többi területeit kénytelen elhanyagolni. a polihisztor ma már körülbelül a lehetőségek sorába tartozik. Viszont azonban az élet minduntalan vet fel olyan problémákat, melyek megoldásához okvellen szüksége van mindenkinek szakmájától távolos ismeretekre.

Ezt az ellenmondást a modern ember úgy egyenlíti ki, hogy tart magának a könyvespolcra egy saját külön mindenttudót, a ki tud mindent, a mire gazdájának szüksége lehet és gyorsan, könnyen, megbízhatóan ad meg minden felvilágosítást minden fölmerülő kérdésre. Ez a mindenttudó — mindenki kitalálhatta — a lexikon, ez a modern

életet jellemző könyv, az emberi művelődés eredményeinek a mindennapi élet számára való feldolgozója.

Nagy kulturájú nemzeteknél a lexikonnak különböző típusai fejlődtek ki, a feldolgozás módja, a terjedeleme stb. különbségei szerint s egy-egy nagy lexikon valóban enciklopédiája szokott lenni az egész emberi művelődésnek. Nálunk azonban jóformán csakis a nagy, számos kötetre rugó lexikonok alkotása irányában haladt a fejlődés. Tudjuk, hogy az első erőfeszítések ebben az irányban még a múlt század első felében történtek, de sikere csak a legújabb időben jutott az ügy. Csaknem teljesen el volt azonban eddig hanyagolva egy másik lexikontípus, a melynek pedig gyakorlati hasznossága talán fontosabb a nagy lexikonokénál is: a kisebb terjedelmű, de ép azért könnyebben kezelhető kézi lexikon.

Mindenki tapasztalhatta, hogy mikor hirtelen egy adatra, egy tényre vagy sürgős felvilágosításra van szüksége, a nagy lexikon célszerűtlennek bizonyul, mert a címszók roppant tömkelegében idő kell, amíg rábukkan a keresett címszóra s ha megtalálta is, oly bő és hosszas ismertetést talál, amely inkább tanulmányozásra való, a gyors, pillanatnyi tájékoztatásra.

suttogva beszél . . . de azt mindenki hangosan kimeri mondani, hogy csipkét, selymet, szalagot, a legutolsó divat szerinti ruhadíszeket, női fehérneműket, harisnya és keztyűket a legolcsóbban és legnagyobb választékban egyedül csak a Budapesti Csipkeáruház fióküzletében lehet beszerezni. Sas-utca 4. (Kölcsegyház utca) — Színésznőknek nagy árkedvezmény.

gróf Pejacevich és Syposs tartották meg a delegáció tagságot, míg a többiek Berzeviczy Alberthez intézett levelükben bejelentették, hogy lemondanak a delegáció tagságáról.

Előértekezlet.

Az értekezlet, amelyen a kormányt gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter képviselte, gróf Khuen nyitotta meg. Üdvözölte a delegáció tagjait és kérte, hogy szokásos módon az előértekezleten állapodjanak meg a megalakulást illetőleg. Tudomása szerint a delegáció legidősebb tagja Bohus Zsigmond, ő lesz tehát a korelnök, míg Szűllő Géza mint legfiatalabb, korjegyző lesz. Ezután indítványozza, hogy elnökül Láng Lajost választják meg, alelnök legyen gróf Zichy Ágost, jegyzők pedig Molnár Viktor, Nyegre László és Werner Gyula.

Az értekezlet a miniszterelnök előterjesztéseit hozzászólás nélkül elfogadta, azután pedig beosztották a delegátusokat az egyes albizottságokba.

Az albizottságok Bécsben fognak megalakulni és akkor választják meg elnököket és előadókat is. Holló Lajos azt kérte, hogy a delegáció iratait már a megalakulás előtt osszák szét a delegáció tagjai között, hogy idejük legyen azokat áttanulmányozni. Gróf Khuen miniszterelnök szerint ezt nem lehet a megalakulás előtt megtenni. Belátja azonban, hogy a delegátusoknak valóban szükségük van időre, hogy az iratokat áttanulmányozzák s ezért intézkedni fog, hogy Bécsben a Magyar Házban mindenki megkapja azokat.

Rakovszky István még azt kéri, hogy a külügyi expozé után néhány napi szünet legyen s így idejük legyen a delegátusoknak a vitára előkészülni.

Gróf Khuen miniszterelnök ehhez hozzájárult. Még bejelentette, hogy a delegáció alakuló ülését holnap délután 3 órakor tartja, a király pedig holnapután déli 12 órakor fogadja a delegációt.

Ezzel az értekezlet véget ért. A csütörtöki fogadásnál a cercle el fog maradni.

Berzeviczy a ház munkájáról.

Bécsből táviratozzák: A „Fremdenblatt“ írja: Dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t., a magyar képviselőház enőke este fogadta lapunk munkatársát és nyilatkozott előtte audienciájáról, valamint a magyarországi politikai helyzetéről, Berzeviczy a következőket mondta: Ő felsége igen kegyes volt és megelégedését és örömét fejezte ki a magyarországi alakulások fölött. Majd a felség azt a reményét fejezte ki, hogy továbbra is sikerülni fog a magyar országgyűlés eredményes tárgyalásait biztosítani. Ő felsége érdekődött a képviselőház eddig elvégzett és küszöbön álló munkálatai iránt is és az alelnökökkel politikai multjukról beszélgetett. A magyarországi aratási viszonyok is szóba kerültek és ő felsége sajnálatát fejezte ki, hogy az oly kedvező kilátások nem valósultak meg. Így természetesen a gazdasági viszonyok többi ágazata is szenved. Arra a kérdésre, vajjon Berzeviczy házelnök hogyan képzei a magyar képviselőház jövő munkálatait, a házelnök így válaszolt: Egyelőre szünet lesz, amelynek ideje alatt, a delegációk fognak tanácskozni. A delegációs ülésszak lefolyása után a magyar képviselőházban mint első tárgyat a polgári perrendtartást fogják tárgyalni. Lukács pénzügyminiszter elő fogja terjeszteni a pénzügyi expozét és a költségvetést, amelylyel a költségvetési bizottság fog foglalkozni, majd a képviselőház fogja tárgyalni a költségelirányzatot. A képviselőház legutóbbi ülései nyugodt lefolyásúak voltak. Az egyetlen kiemelkedő momentum Polónyi képviselő interpellációja a köcsősi dolgában. Erre valószínűleg a pénzügyi expozé folyamán fog Lukács pénzügyminiszter válaszolni.

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

Ez adja meg leginkább a kézi lexikon szükségét. Munkám vagy olvasmányom közben fennakadok egy adaton, amelyet nem ismerek, pedig nélkülük nem haladhatok tovább. Arra azonban sem időm, sem nyugalmam, hogy az illető tárgyról hosszas értekezéseket olvassak. Csak azt az egyetlen adatot keresem, amelyre szükségem van, hogy aztán tovább haladhassak. A nagy lexikon a maga tulságos bőségével nem ilyenkorra való, itt a kisebb kézi lexikon segít, amelyben hamar megtalálom, amire szükségem van és azonnal rábukkanok arra az adatra, amelyet keresek, anélkül, hogy fölöslegesen időtlenem kellene az időt. A nagy lexikon bővebb felvilágosításai elmaradnak egy nyugodtabb órára.

A nagy lexikon tulajdonképpen enciklopédia, amely teljességre törekszik s ezért felölel minden olyan részletet is, amelyet az ember sohasem keres lexikonban, mert nem szükséges keresni, ugyanis tudja. Talán még az elemi iskolában tanulta meg. Mi szükség van arra, hogy ezek is benne legyenek? A nagy lexikon, a maga elméleti teljességre való törekvésében, nem hanyagolhatja el az ilyen részleteket, a kisebb kézi lexikon azonban, amely csupán gyakorlati célokra törekszik, bátran ellehet és el is van nélkülözök, mellőzi őket, mint fölösleges ballasztot, a

melyet ugysem keres benne senki, tehát nem is nélkülöz senki.

Az ilyen kézi lexikon praktikus használhatóságát kipróbálhatta mindenki. Ha megvan is könyvszekrényemben a kézi lexikon mellett a nagy lexikon, mindig a kézi lexikonhoz fordulok előbb s csak ha nagyon bő felvilágosításra van szükségem, fordulok a nagyhoz. A kézi lexikon jobban a kezem ügyébe esik, állandóan ott tarthatom íróasztalomon, megtalálni benne, amit keresek, alig kerül több időbe, mint ha megnézem az órámat.

Ilyen mindig kezünk ügyébe eső kézi lexikont ad ki most a Franklin-társulat. Címe: A Franklin Kézi Lexikona. Szerkesztésének irányító oka az, hogy mindenből csak annyit vettek fel bele, amennyire az embernek csakugyan szüksége van, amennyit csakugyan keres a közönség a lexikonban. Minden fölösleges dolgot elhagytak belőle, hogy fölhessenek minden szükségset.

Mindent abban a terjedelemben adnak, ahogy szükséges, mellőzik a tájékozódást megnehezítő túlbőséget anélkül, hogy mellőznének bármit is, amire szükség lehet. Bizonyára nem könnyű feladat volt megállapítani ezt a helyes mértéket, de a mai élet kiánalmainak s a mai műveltség teljes anya-

A hajdudorogi pénztár-rablás.

A vármegye fegyelmi választmányának üléséből.

Erdekes fegyelmi ügyben hozott határozatot tegnap Hajdúvármegye fegyelmi választmánya. Az ügy már évek óta húzódik s több ízben már büntügyi vizsgálatnak is tárgya volt.

Még 1906. szeptemberében egy viharos, zivataros éjszakára következő reggelen a hajdudorogi községházán észrevették, hogy a pénztárszobát ösmeretlen tettesek feltörték, a Wertheim-szekrényt kinyitották és kirabolták. A rablást a hivatalszobákat takarító szolgálk vették észre, akik azonnal jelentést tettek a dologról Farkas Győző főjegyzőnek. Farkas Győző értesítette a csendőrséget, amely megkezdte a nyomozást és megállapította, hogy a pénztárból 12279 korona 86 fillért loptak el. A nyomozás nagy erővel folyt, de eredményre nem vezetett.

Közben gyanuokok miatt letartóztatták a beteg Tóth Mihály pénztárnok helyettesét Molnár Imrét, akit azonban csakhamar szabadlábra kellett helyezni, mert teljes ártatlansága kiderült. A csendőrség azután letartóztatta Pogácsás Illést, aki régebben volt a község adópénztárosa, de őt is szabadon kellett bocsátani, mert a nyomozás semmi terhelő adatot kideríteni nem tudott.

A büntügyi nyomozással egyidejűen Kovács Gyula alispán megindította a fegyelmi eljárást Rajk Imre főbíró, Vekerdy Károly adóügyi jegyző, Molnár Imre helyettes pénztáros és Farkas Győző főjegyző ellen, azon a címen, hogy őket mulasztás terheli a kellő gondosság elmulasztása miatt. Az ellenőrző kulcsal évek óta nem zárta el az adóügyi jegyző a pénztárszekrényt s így történhetett, hogy a betörő zajtalanul és könnyen kinyithatta a szekrényt.

A fegyelmi választmány tegnap tárgyalta ezt az ügyet és mind a négy tisztviselőt hi-

gának helyes ismerete alapján fényesen sikerült ez a nehéz feladat.

A Franklin Kézi Lexikona ily módon megbecsülhetetlen gyakorlati segédeszköze lett a művelt magyar embernek. A nagy lexikont arra nézve, akinek megvan, kiegészíti s arra nézve, akinek nincs meg, pótolja.

A Franklin Kézi Lexikona az adatok megbízhatósága és pontossága dolgában is a legnagyobb gonddal van kidolgozva. Szerkesztősége Radó Antal, a kitűnő író vezetése alatt csupa kiváló szakemberekből áll, akik a maguk szakmája körén belül a legnagyobb lelkiismeretességgel és gondossággal végezték feladatukat, úgy, ahogy a lexikon adataira nyugodtan támaszkodhatik bármikor bárki.

Három szép, vaskos kötet, kitűnő tartós papíroson, szép metszésű, nagy betűkkel, száznál több színes és fekete képmelléklettel, izléses és erős kötésben. Az ember szívesen lát maga előtt, az íróasztalin, kézikönyvei közt három ilyen rokonszenves külsejű, okos kötetet.

Az ára A Franklin Kézi Lexikonának mindössze 54 korona. Megszerzése tehát senkire sem jár nagy anyagi nehézséggel. Minden jel arra vall, hogy hamarosan nagy kelendőse lesz s úgy meggyökerezik minden háznál, hogy művelt magyar ember meg sem lehet nélküle.

ÉKSZEREK, ÓRÁK, EZÜSTNEMŰEK legolcsóbban, teljes bizalommal
Rose Dezső közkedvelt ékszerész és órás üzletében, **DEBRECZEN,**
Piac-u. 55. Javítások és ékszer átalakítások izlésesen és olcsón eszközölteknek

básnak találta. Farkas Győzöt és Rajk Imrét 50—50 korona, Vekerdy Károlyt és Molnár Imrét 250—250 korona pénzbüntetésre ítélte.

Szerencsétlenül járt munkás.

Lenyomta a vasoszlop.

Súlyos szerencsétlenség történt ma délelőtt a debreceni villamos vasut építése körül. Az Ispotály-laposon van a helyi vasútnak egy nagyobb raktára, amelyben a különféle szükséges eszközök, továbbá sínek és vezetőtartó vasoszlopok vannak felhalmazva.

Miután az építkezés annyira előrehaladt, hogy a vezeték oszlopait is felállíthatják, a raktárból a Piac-utóra szállítják a sok holmit.

E munkánál dolgozott Varga Lajos 29 éves munkás. Az erős, tagbaszakadt ember több társával egy súlyos vasoszlopot hozott ki a raktárból. A több métermázsát nyomó oszlopot a munkások nagynehezen vitték. Végül belátták, hogy nem bírnak vele s leakarták tenni.

Valamennyien elngedtek már a terhet, csak Varga Lajos tartotta a vállán. Ez okozta a katasztófát.

A vasoszlop egész súlyával nehezedett Vargára, akit valósággal lenyomott a földre a teher. Egészen összeroppant a nagy, hatalmas testű ember s eszméletlenül fektült a földön.

A mentőket hívták az eset színhelyére, akik konstatálták, hogy Vargának a vállpercet tört el s beszállították a kórházba. Vargát most ott ápolják. Állapota igen súlyos.

Itt említjük meg, hogy a vezeték tartó vasoszlopok ellen már is sok a panasz. Egy utcában s közel egymáshoz különböző nagyságu és formájú oszlopokat állították föl. A lánccs ezt kifogásolni is fogja, mert a szerződés szerint a kisvasut igazgatósága tartozik a külső csinosságra is gondot fordítani. A miatt is hangzottak föl panaszok, hogy a már eddig fölállított oszlopok nagyon disztelenek.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerdán Pillangó kisasszony opera Zilahyné S. Vilma fellépte. Csütörtökön Kuruzsló színmű. Pénteken Elvált asszony operette. Szombaton Tolvaj színmű. Vasárnap délután Peleskei nótárius operette. Este Csákó és kalap bohózat ujdonság.

A színházi iroda hírei. A színházi iroda a következőket közli: A Tolvaj. A mára hirdetett Pillangó kisasszony opera helyett az

igazgatóság Bernstein híres színművét a Tolvajt tüzte műsorra. A Pillangó kisasszony opera pedig, mely Bárdos Irma gyengélkedése miatt maradt le, szombaton kerül színre. Bárdos betegsége folytán tehát a heti műsorban csere történt s nem változás. Ugyanis a Pillangó kisasszonyt is meg a Tolvajt is az A) bérlők kapják, mint az a heti műsorban jelezve volt csak hogy fordított sorrendben. — **Elvált asszony.** Holnap az Elvált asszony operett kerül műsorra. Az operett a múlt évadban nagy sikert aratott, melyet az igazgatóság nem aknázhatótt ki, mert tekintettel kellett lennie a bérlő közönségre. Így a nagy közönség egy része nem jutott hozzá, hogy kiváló operettet láthassa. A mostani szereposztás elsőrangú. Zilahyné, Szilassi Etelka, Horváth Kálmán, Ligeti, Kardos mind kitünő szerepeket játszanak.

Végkiárulás.

Csak rövid ideig.

Az üzlet áthelyezése miatt végeladás férfi-, női- és gyermekcipőkben, kalap- és férfi-divat cikkekben. Minden áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben. Barak.

A vasárnapi repülés.

Előkészületek a hatóság részéről.

Lázás sietséggel folynak a vasárnapi repülés előkészítési munkálatai. A hatóságnak és a rendezőnek is sok gondot okozott a repülési hely megválasztása, hogy az a közönség érdekeinek látás és közlekedési szempontból és az aviatikusnak a repülési produkciók szempontjából megfeleljen.

Ma délután ismét kint jártak a helyszínen Rostás István rendőrfőkapitány, Ozory István t. b. kapitány a sajtó képviselője, a repülés rendezője és gróf Marenzi Ferenc tábornok dardár parancsnok megbízásából egy katonai bizottság, hogy közösen megbeszéljék a tennivalókat, hogy vasárnap délutáni repülésnél, az előreláthatólag óriási embertömegnél miként lehet a közrendet fenntartani. A főkapitány intézkedéséből kifolyólag a rendőrség a csendőrséggel és katonasággal együttműködve intézkedik az óriási területnek kordonszerű elzárásáról, hogy ilyképen az aviatikusnak elég nagy területe legyen, magas repüléseknél és a géppel baj érné, leszállhasson anélkül, hogy valakit baleset érhetne. Pontosan kijelölték a nézőtér nagy területét, amely repülési szempontból az aviatikusnak holt

terület. A Nyulason minden olyan hely, mely leszállásra alkalmatlan, mint például árkok — gödrök — bevetett földterületek piros zászlókkal iesznek jelölve, amely a repülőnek azt jelenti, hogy elkerülendő.

Gróf Marenzi Ferenc tábornok, akit a repülési probléma főként katonai hasznavehetőség szempontjából érdekel, a legnagyobb előzékenységgel segédkezik a hatóságnak, hogy a repülés sikerülhessen. A hölgyközönség értékes tolettjeit, hogy egy váratlan eső meg ne lephesse, a nézőtér mögött katonai sátor-tábor lesz felállítva, amely az időjárás szélsége elől menedéket nyújt. Kijelölte a főkapitány azt a helyet, ahol a kocsik tartózkodhatnak, hogy a motor kattogása a lovakat meg ne rémíthesse.

Az érdeklődés a vasárnapi repülés iránt, nemcsak városunkban, de a legtávolabbi vidéken is nagyarányu. Naponként jönnek előjegyzések a vidékről és dacára a pesti versenyeknek mindenki kíváncsi a fiatal francia aviatikusra és a legújabb rendszerű Bleriot gépre, amely óránként 90 kilométer sebességgel szeli a levegőt.

A repülőgép már szombat óta gyorsárúként utban van Párizsból. Egy külön vasúti teherkocsi kell szállítására, pénteken érkezik Fernand Blandard a Bleriot gyár két szereplőjével.

A Nyulason már folynak az építkezési munkálatok. A hangárnak és a nézőtérnek szombatra készen kell lennie. Ha az időjárás kedvez, akkor a más vidéki városokban lefolyt sikertelen repülések után a debreceni közönség végre fog kifogástalan repülést láthatni — azaz egy ilyen repülés minden veszélyes izgalma átíthati.

A portugál köztársaság.

Bujdosik a királyi család.

A portugál forradalom Spanyolországban sok gondot ad, mert félnek, hogy a trónjától megfosztott király a portugál határhoz közel választ lakást.

Portugáliában pedig tovább folyik erősen az új kormány munkája.

A király lakása.

London, október 11. A spanyol kormánynak erős aggodalmi vannak Mánuel királynak Spanyolországban való tartózkodása ellen. A spanyol kormány a leghatározottabban ellenezné, hogy a király a Manriquevillában lakjon, mert az a portugáliai határhoz nagyon is közel van. Az ellen azonban, hogy a király Sevilában tartózkodjék, nem volna kifogás.

Mánuel király hír szerint vissza akarja vásárolni a del Palmo-palotát, mely valamikor az ő családjáé volt, de a párisi grófné egy szerzetesrendnek ajándékozta.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a
Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

Lepecsételik a kolostorokat.

Lisszabon, október 11. A kongregációkra vonatkozó dekrétum elrendeli, hogy Jezsuita-társaság tagjai haladéktalanul tartoznak elhagyni Portugáliát. Az országban levő összes kolostorokat és más hasonló vallási intézeteket a dekrétum megszünteti. A vallási társaságok javait lepecsételik és leltározzák. A jezsuiták tulajdona az állam tulajdonába megy át. A többi vallási társaság javait illetőleg később fognak az állam és egyház közötti megállapodások értelmében intézkedések történni.

A két királyné Itáliában.

London, október 11. Gibraltárba tegnap megérkezett a Regina Elena nevű orosz hadihajó, melyen Mária Pia királyné és az orosz herceg Oroszországba utaznak. Az ő hajószállításuk után Manuel király és Amália királyné is elutaznak Angliába. A király tegnap egyedül megjelent a gibraltári főtemplomban és misét hallgatott. Manuel király Lisszabonba való elutazása előtt semmiféle lemondási okmányt nem írt alá.

Bombázzák a jezsuitákat.

Lisszabon, október 11. Ha a Quelhaes kolostorban levő jezsuiták 24 óra alatt nem adják meg magukat, az ideiglenes kormány bombázni fogja a kolostort. A kormány a kolostorok földalatti utjait zár alá vette, hogy a jezsuitákat elfoghassa. Az áruházban menekülő jezsuitákat a rendőrség letartóztatja. A kormány elkobozta a szerzeteseknek sok száz millióra rugó vagyonát.

Kézirat a népek.

Páris, október 11. Manuel király Lisszabonból való elutazása előtt egy, a népek szánt kéziratot küldött a miniszterelnöknek, amelyben azt mondja, hogy azzal a meggyőződéssel hagyja el az országot, hogy mindig csak az ország érdekeinek megfelelően cselekedett és ezennel is szeme előtt fogja tartani Portugália érdekeit. Csak azért hagyja el az országot, hogy a polgárháborúnak elejét vegye, de elutazása nem jelenti egyúttal a trónról való lemondását. A király végül a kéziratában kifejezi azt a reményét, hogy igazságot fognak neki szolgáltatni.

Uj gyorsvonatokat!**Akcio a Kassa—Debrecen—Nagyvárad—Arad—Temesvári vonal érdekében.**

A koalíciós kormány által készített vasúti menetrend szerint 1909. május 1. óta a nagyvárad gyorsvonat nem a keleti, hanem a nyugati pályaudvarra fut be. A látszólagos csekély változás azonban óriási hátránnyal van az ország keleti részének. Ezáltal ugyanis egy egész fővonalról kapcsolódott ki Erdély és a tiszántúli országrész Széchenyvármegye közigazgatási bizottsága mérlegelte először érdeme szerint ezt a változást és állásfoglalásra hívta föl az érdekelt törvényhatóságokat. Debrecen nemrégiben pártolól foglalt állást amellyel a terv mellett, hogy a hátrányos menetrendet minél előbb megváltoztassák. Nagyvárad város közigazgatási bizottsága véleményezés végett Kurländer Ede dr. közigazdasági előadónak adta ki a szebeinek átiratát. Kurländer Ede rendkívül érdekes válaszában a menetrend megváltoztatása mellett foglalt állást. Ezenkívül óriási fontosságú eszmét is pendit meg véleményében: a Kassa—Debrecen—Nagyvárad—Arad

Temesvári gyorsvonat ügyét, amely mellett mi már régen állást foglaltunk. A jelentés az új vonal érdekében a következőket mondja:

Indítványozza az előadó, hogy foglaljon a törvényhatóság amellyel is állást, hogy Arad—Temesvár felé gyorsvonatok bonyolítsák le a közlekedést. Mert valóságos anakronizmus, hogy Nagyváradot lassan cammogó vonat köti össze az Alfölddel. Ezekben a bajokon segítene azon igazán nagystílusú terv, mely Nagyváradot a világforgalom vonalává kapcsolná olyképpen, hogy Nagyváradon, Debrecenen, Miskolcon és Zsolnán át bonyolítanák le Románia forgalmát Szilézia felé. Erdemes ezzel a tervvel is foglalkozni és remélhető, hogy lesz idő, mikor megvalósul. De van még egy sokkal közelebb fekvő, a viszonyoktól mintegy adott vasúti politika, mely könnyebben valósítható meg. Ez a terv a Kassa—Debrecen—Nagyvárad—Arad—Temesvár között létesítendő gyorsvonat ügye. Ezáltal az ország 500 kilométernyi fővonalat nyerne. Igaz, hogy az óriási anyagi áldozatokat követelne, de bizonyos az is, hogy gazdagon gyümölcsözne. Az érdekelt városok szolidáris, komoly és elhatározó lépéssel adhatnának súlyt, tartalmat ennek a mozgalomnak, mely egy országrész felvirágzására vezetne.

Az előadó végül azt indítványozza, hogy ebben az ügyben feliratot intézzenek a miniszteriumhoz és kérjék ki a társörvényhatóságok közigazgatási bizottságainak a támogatását. Gyűljenek össze közös tanácskozásra az érdekelt városok, gazdasági testületek és iparkamarák vezetői, hogy egysültsükkkel súlyt adjanak a tervnek. A különös fontosságú véleményekkel legközelebbi ülésén foglalkozik a közigazgatási bizottság. Az átiratot rövid időn belül megkapja Debrecen városa és Hajdu vármegye is.

A legfinomabb Joyuson**Levélpapírok**

a legnagyobb választékban

Csillag Arthur

levélpapírúrházában

a Városháza épületében.

Monogramm és névnyomások dombornyomással a leggyorsabban eszközöltenek.**KÉPESLAPOK** a leggazdagabb választékban.**Modern honfoglalás.**

A portugál tankönyvírók szerkesztésében 2311. Oknyomozó Portugál Történelem javított és bővített kiadása a középiskolák VIII—b. osztálya számára így mondja el az 1910-iki portugál forradalom után történeteket.

... Ugyanakkor Don Miguel, a trónkövetelő Budapesten tartózkodott és a lövésnyetéren izgatottan leste a forradalmi híreket két magyar főúr társaságában. Reményeit táplálta azon szerencsés körülmény is, hogy megfogta őt koronával Veronát, a Szent László-díj nyertesét és kapott negyvenháromat. Így váratlanul pénzhez jutva, kapacitálni kezdte a magyar főurakat, akik hajlandóknak is

mutakoztak, hogy aktív részt vesznek a trónkövetelő vállalatában.

Mindenekelőtt, amint már ilyenkor szokás, korteztollakat készítettek egy budapesti zászolgyárban és postafordultával küldték belőle egy szállítmányt a határra. Miután nem volt utánvétel a csomagokon, a nép szívesen fogadta a korteztollakat és csakhamar nagy párija keletkezett Don Miguelnek, aki most már a két magyar főúr kíséretében Párisba érkezett, hogy Magelhaes Limát megnyerjék terveinek.

Ebben annyival is inkább bizott Don Miguel, mert az egyik magyar főúrnak a nyeresében mindig óriási szerencséje szokott lenni.

Párisba érkezve azonnal munkába fogtak és három nap és három éjszakai szakadatlan tárgyalás után elnyerték Magelhaes Limát a köztársaságtól. — A magyar urak ugyanis idáig szokatlan diplomáciával dolgoztak. A köztársaság követével ferblizni kezdtek és mikor már az utolsó pezetát is elnyerték tőle, elvekre játszottak. Magelhaes Lima egy óra leforgása alatt elvesztette összes elveit, sőt még adós is maradt tíz ezer elvvel. Így nem maradt számára más menedék, minthogy Don Miguelhez csatlakozzék, aki egy dekrétumban elengedte összes adósságait.

Don Miguel azonban tovább ment. A magyar mágnások társaságában leutazott Lisszabonba és ott az új minisztériumot vette munkába. E eintén nehezen ment a dolog. A demokrata miniszterek ugyanis a huszonegyeshez ragaszkodtak, amely közmondás szerűen kocsisjitéklé mig Don Miguel a baccarat-t ajánlotta. Hosszas tárgyalás után sikerült megállapodniok abban, hogy alsólt játszanak Fedáksárral és az összes figurákkal. A belügyminiszter által aláírt megállapodásnak egy lényeges pontja volt az is, hogy a partnerek akkor mondhatnak vizet, amikor jól esik nekik. A kibicek kötelezték magukat, hogy egy árva szóval nem szólnak bele a játékba és ezzel megindult a végzetes kártyázás, amely érett gyümölcsként Don Miguel ölétbe potylyantotta egész Portugáliát.

1910. október 15-én este tíz órakor kezdődött a történelmi fontosságú játék. Az osztást a belügyminiszter kezdte, de mindjárt az első pillanattól kezdve pechben volt, mert az első osztásnál már elszóit a lisszaboni kikötő. Azután a következő tétek veszték el gyors egymásutánban:

- az államkincstár,
- a sóhiva al,
- az állami egyenes adók,
- a ferdé adók,
- a kisdedovók,
- a középiskolák,
- az állami méntelep és a fináncok,
- a rendőrség,
- a tűzoltóság,
- a szanitécek,
- az államiapidijasok,
- az államtisztviselőik,
- az államtitkárok, a hadsereg

és végül egy rövid, de izgalmas partie után elveszték a miniszterek is. Ekkor már csak a nyílvános illemhelyek voltak még hátra, de a magyar mágnás vizet mondott és benne hagyta a minisztereket a vízben. Így történt, hogy Portugália, amely este még mint köztársaság feküdt le, reggel mint királyság ébredt föl.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
SALVATOR
 vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.
 Természetes vasmentes savanyúvíz.
 Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
 SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvator-forrása vállalat, Budapest, Rudolfsrtp. 8.

A Haverda-ügy.

Hajnalban lesz ítélet.

Tíz órakor nyitotta meg dr. Balogh Ernő a folytatólagos tárgyalást.

Az elnök: A bíróság megállapította az esküdtekhez intézendő kérdések szövegét, amely így hangzik:

Elnök: A bíróság megszövegezte a kérdéseket s azokat fel fogjuk olvasni.

Mikovics bíró (olvassa):

1-ső főkérdés: Bűnös-e Jánosi Aladár vádlott abban, hogy Szabadkán az ugynevezett szegedi szőlők között 1910. április 19-én özv. Haverda Boldizsárné, szül. Szukop Máriaat egy pisztolylövéssel előre megfontolt szándékkal megölte? Igen vagy nem?

2-ik főkérdés: Ha nem, bűnös-e abban, hogy anélkül, hogy öntudatlan állapotban vagy elmetehetségében korlátozva lett volna, Haverdánét szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal, megölte?

3-ik külön kérdés: Jánossy ölési szándéka hirtelen keletkezett-e és azt rögtön végrehajtotta-e?

4-ik kiegészítő kérdés: Bűnös-e abban, hogy Haverdánét szándékosan, de ölési szándék nélkül megsebesítette, amelybe behalt?

5-ik külön kérdés: Jánossy cselekményét erős felindulásban követte-e el?

II. 1-ső főkérdés: Bűnös-e Haverda Mária abban, hogy Jánossy Aladár vádlottat szándékosan reá bírta ama büntett elkövetésére, hogy Jánossy Aladár Szabadkán az ugynevezett szegedi szőlők között 1910. április 19-én özv. Haverda Boldizsárné, szül. Szukop Máriaat egy pisztolylövéssel előre megfontolt szándékkal megölte? Igen vagy nem?

2-ik főkérdés: Ha nem, bűnös-e abban, hogy Jánossy cselekményét szándékosan elősegítette vagy könnyítette?

3-ik kiegészítő főkérdés: Bűnös-e abban, hogy Jánossyt rábírta, hogy szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal Haverdánét megölte.

4-ik kiegészítő főkérdés: Bűnös-e abban, hogy Jánossyt rábírta, hogy az Haverdánét szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal megsebesítse?

5-ik külön kérdés: Haverda ezt a bűncselekményt felmenőágbeli rokonával, anyjával szemben követte-e el? Igen vagy nem.

6-ik főkérdés: Bűnös-e abban, hogy Jánossy cselekményét szándékosan előmozdította, vagy könnyítette?

III. Bűnös-e Vojtha Antal vádlott abban, hogy Jánossy Aladárat ama büntett elkövetésében, hogy Szabadkán az ugynevezett szegedi szőlők között 1910. április 19-én özv. Haverda Boldizsárné szül. Szukop Máriaat egy pisztolylövéssel előre megfontolt szándékkal megölte, szándékosan előmozdította vagy könnyítette? Igen vagy nem?

2-ik kiegészítő kérdés: Bűnös-e abban, hogy Jánossy cselekményét nem megfontolt szándékkal előmozdította.

3-ik főkérdés: Ha nem, bűnös-e abban, hogy Jánossynak azt a cselekményét, hogy Haverdánét ölési szándék nélkül bántalmazta, előmozdította, vagy könnyítette.

A kérdések kihirdetése után a vád és védbeszédek következtek, amelyek még reggel három órakor is tartanak.

HOROVITZ ZSIGMOND
 könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

UJDONSÁGOK

Az önkéntesek.

Hire járt, hogy a hadügyi kormány megszünteti azt a kiváltságot, amelyben az érettségét tett ifjakat vagy költségen magán iskolákon szerzett oklevelek boldog tulajdonosait részesítette. Szóval: törli az önkéntességét s két éves katonai szolgálattal demokratizálja a karokat és rendeket: kivált a főrendeket. Sánta volt a hír; hamarosan agyonütötték cáfolattal. Megmarad az önkéntesség, úgy amint régen volt: osztálykedvezésnek. Felülről nem nagyon szeretnek demokratizálni s új rétegek felszívását éppen séggel nem tartják kívánatosnak egy olyan elkülönített testületbe, aminő a mi hadseregünk, amely sokalja ezt a kiváltságot a ma jogosítottjaitól is.

Most a hadsereg demokratizálására alulról indult meg egy a budapesti kereskedelmi és iparkamara elé terjesztet ama javaslattal: kéressék fel a hadügyi kormány, hogy az egyéves önkénteskedés jogának megszerzése szállíttassék le a középiskola hatodik osztályának elvégzéséhez. Tán az indítványozó kereskedőt nem is az egyéves önkéntességi jog megszerzésének egyoldalú célzata vezette indítványozásához, vezelhette az a célzat is, hogy az iparosok és kereskedők osztályát erősebb képesítéshez serkentsék éppen e kedvezés megszerzésének ingerével. Mert: vajjon melyik iparos vagy kereskedő nem törli majd magát e jog megszerzése után, amelylyel módját e joga katonai szolgálatát két esztendővel megkurtítsa. E jogki-terjesztéssel bővül a hadsereg olyan intelligenciával, kivált mint Németország példája bizonyítja — az altisztek fokozatában s nagy és képzett elemekkel szaporodik az ipar és kereskedelem, alkalmazottainak magasabb képesítése által.

A javaslat olyan, amelyet az ipari és kereskedelmi előkezségek testületének teljes erővel támogatni kell; másrészt olyan, amelynek megvalósítása elől nem zárkozhatik el a hadi kormány, mert általa kedvezőbb engedményt adhat, mint a zászlók rudjának nemzetiszinre való festésével.

— **Közigazgatási bejárás** Hajdúvármegye alispánja a téglas-bökönyi törvényhatósági ut közizgatási bejárását e hó 31-ére délelőtt kilenc órára tűzte ki.

— **A hajduböszörményi villamos világítás.** Az alispán ma engedélyt adott a hajduböszörményi villamosági részvénytársaságnak, hogy a vezetéseket lerakhassa.

— **Gyűjtés a Kálvin-emlékre.** A Kálvin-emlékmű bizottság ma délután négy órakor Dicsőfi József elnöklete alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a presbiterium tagjai házanként gyűjtenek az emlékműre.

— **Ki lett a Vitális elfogatására felajánlott kétezer korona.** A hírnevet sárrethi haramia üldözése közben tudvalevőleg a belügyminiszterium kétezer korona jutalmat ígért annak, aki a hatóságot nyomra vezet, vagy a haramiát élve, vagy halva a hatóságnak kezére juttatja. Most, mikor a betyárhistoria már bevégeződött, megindultak az igény-keresletek a jutalom elnyerése érdekében. Első sorban igényt tart rá a nyomra vezető Szilágyi Sándorné, de részt követel belőle a debreceni csendőrpáncsnokság is két derék csendőrje részére.

Szilágyi Sándorné bejelentette a csendőrségnek, hogy a jutalomdíjra igényt tart s ha ettől elútnék, ügyvédkére bizza a dolgot. A debreceni csendőrpáncsnokság elismeri Szilágyiné jogát, de felterjesztésében azt javasolja a belügyminiszternek, hogy a jutalomdíj egy részében Kotán Ferenc csendőrmestert és Zemlényi Lajos csendőrkáplárt is részesítse. A két derék csendőrt különben külön kitüntetésre is ajánlották.

— **A nagyerdei korcsolyapálya.** Napról-napra fokozódik városunk közönségének érdeklődése a Nagyerdőn létesítendő korcsolyapálya és csónakázó iránt. A Debreceni Tornaegetület terve á talános tetszéssel találkozott mindazoknál, kik Debrecen város fejlődésének, szepítésének érdekét szívükön viselik. Az egyesület vezetősége arra kéri most már a város egész hölgy és férfi közönségét s különösen azon urleányokat, kik a korcsolyapálya érdekében memorandumot voltak szivesek beadni a polgármester urhoz, hogy pénteken este fél hat órakor a városháza nagy tanácsstermében megtartandó nagy értekezleten okvetlenül minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

— **Éjjeli betörők.** A mult vasárnapra virradó éjjel két ismeretlen ember betört Kelemen Klára hajduböszörményi lakos házába. A vakmerő tolvajok betörték az ajtót s azon hatoltak be a lakásba, ahol összehánytak mindent. Nyilván pénzt kerestek az éjjeli látogatók, kiknek tudomásuk lehetett róla, hogy Kelemen Klára nem rég adta el a földjét. Éppen munkában voltak, mikor Kelemen Klára Balog Imre nevű napszámosával hazaérkezett. A tolvajok erre kirohantak a házból, Balog Imrét összeverték, az asszonyon is végigvág-tak, de az a szomszédba menekült. A betörők nem vittek el semmit. A rendőrség nyomor van.

— **Butorok** mindenféle fa- és kárpitozott kivitelben **Killer Ede** cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac utca 68. sz. alatti nagy butoricépen legutányosabb árban kaphatók.

— **A kuruzslás áldozata.** Az ügyészséghez ma délelőtt távirat érkezett Derecskeről, melyben jelentik, hogy egy gyermekleány egy kuruzslóasszonynak lett áldozata. A gyermek neve Szabó Margit. Böszörménybe való gyermek, de hogy mily körülmények között halt meg, nem tudni. A vizsgálatot elrendelték.

— **Tolvaj cseléd.** Tóth Gáborné, születt Csizmadia Zsuzsánna hajduhadházi lakosnál szolgált Szabó Mihály 24 éves cseléd. Tegnap valami miatt elakarta hagyni a gazdáját, azonban a könyvének kiadását megtagadta. Szabó Mihály ezért bosszura határozta magát. Tegnap aztán, mikor Tóth Gáborné nem volt otthon, kifeszítette a lakás ajtaját és azon bement a szobába. Egy kulcsal azután kinyitotta a komót fiát, azonban pénzt nem talált. Azt hitte pedig, hogy ott van elrejtve az a 840 korona, amit Tóthné a napokban kapott a birtokáért. Azonban talált egy 10 korona értékű opál gyűrűt, egy karikagyűrűt, egy karperecet és azokat, valamint a könyvét is elvitte, azután pedig elszökött. A tolvaj cselédet most keresi a csendőrség.

— **Értesítés.** A debreceni kerületi munkásbiztsi.ó pénztár igazgatósága ez uton is tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a pénztár hivatalában 1910 október hó 15-étől kezdve, a hivatalos órák hétköznapokon délelőtt 8 óratól délután 2 óráig tartanak és hogy a hétköznapokon délután 4 óratól 5 óráig, valamint a vasárnap délelőtt 9 órá-

től 10 óráig tartó ügyeletes szolgálat ideje alatt csak be- és kijelentések eszközölhetők. Az orvosi szolgálat beosztása marad a régi. Az igazgatóság.

— **A főkapitány rendelete.** Rostás István főkapitány új köz- és tűzbiztonsági intézkedést rendelt el ma. A legutóbbi tüzeset adta meg a főkapitánynak az impulzust, hogy ezt a rendeletet kiadja, mert megtörtént, hogy a tűzvétség által fenyegetett szomszédos házba nem voltak képesek behatolni. A város legújabb építési szabályrendeletének 130. §-a előírja, hogy a házakat villamos csengővel kell ellátni. A főkapitány tehát figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a villamos csengőt vezessék be 30 nap alatt, mert súlyos pénzbírsággal fognak súlytatni azok, a kik ezen rendeletnek eleget nem tesznek. A hol ház-mester van, ott a ház-mesteri lakásba, ahol nincs, ott a ház-tulajdonos lakásába kell bevezetni a villamos csengőt, még pedig úgy, hogy ne csak kívülről, hanem belülről is használni lehessen.

— **Debreceni atléták a nyiregyházi országos versenyen.** Fényes és jól sikerült versenyt tartott a nyiregyházi Torna és Vívó Egyesület az elmúlt vasárnap. A versenyen résztvevők a debreceni atléták is és azon igen szép eredményt értek el. A versenynek a debrecenieket érdeklő eredménye a következő: a A kalapács-hajításban 3. díjat nyert Patóh Sándor (Debrecen.) A 120 yardos gátfutásban 2. lett Fekete Kálmán (Debrecen.) A negyed angol mérföldes síkfutásban 3. helyre került Kálmán Béla (Debrecen.) Szintén 3. helyen végzett Márton (Debrecen) a gerelyvetésben, úgy szintén Hoffmann Lajos (Debrecen) a helyből magasugrásban. 4×100 yardos stafétában Debrecen lett a harmadik. Az eredmények eléggé biztosítják egyelőre sikerét, csak további kitartás és buzgalom szükséges és mindenkor meg fogja helyét állani a különféle versenyeken.

— **Vitriolos asszony.** Biró Zsuzsanna hajduböszörményi lakos, igen rosszul élt férjével Biró Sándorral. A rossz viszonyt az okozta, hogy Biró mást szeretett s az asszonyával semmit sem gondolt. A megcsalt és mellőzött asszony emiatt bosszúra határozta el magát. Egy befőztes üveget tele vásárolt vitriollal, azután kiment a piacra, hogy ott a férjét leöntse. A vásárosok azonban figyelmeztették az ott szolgálatot teljesítő rendőrt, aki a szerencsétlenséget megakadályozta. A hatóság elrendelte a vizsgálatot.

— **A Vasárnapi Ujság** október 9-diki száma a rendkívül érdekes közlemények egész tömegét közli. A restaurált veszprémi székesegyház, Kun Bertalan püspök temetése, Napoleon egyiptomi erődje, Falk Miksa sirmelke, Goldziher Ignác arcképe, Tölgyesi Artúr festményeinek kiállítása, a bécsi polgármester budapesti látogatása, a bécsi husár-tetés, a portugál király, a kapurbalaji maharadzsa budapesti látogatása adják a szebbnél-szebb képek tárgyait. Szépirodalmi olvasmányok: Vargha László versei, Móricz Zsigmond regénye, Lux Terka novellája, Neera regénye. Egyéb közlemények: Dolemez József cikke a veszprémi székesegyházról, Junius cikke Dsam (Zizim) hercegről tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona, a Világkrónikával együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **Mulasztások a csatornázási munkálatoknál.** Regóta folynak már városunkban a csatornázási munkálatok s még mindig nem ért el odáig a köz-

figyelem, hogy a munkálatok közben esetleg könnyen végzetessé is válható hiányokat megszüntessék. A kiásott és sokszor szédítően mély csatornaárkok mellé ugyanis sehol sincs korlát készíttve, ami a baleseteket megakadályozhatná s így olyan helyen, mint például Szent-Anna-utca, ahol sok az iskolás gyerek, pajkosságból és kíváncsiságból is megtörténhetik a szerencsétlenség. Helyes volna, ha a rendőrség megtenné ez irányban a sürgős intézkedéseket.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értessitnek a t. tagok, hogy a f. hó 13-án levő Jumkipur ünnep alkalmából az istentisztelet a következő időben kezdődik: Ma szerdán este 5 órakor, holnap csütörtökön reggel fél 6 órakor, péntek este 5 órakor, szombat d. e. 9 órakor és d. u. 4 órakor.

— **A nyiregyházi szökött huszárók.** Megírtuk, hogy pár hónappal ezelőtt Hajdudorogon elfogtak 15 huszárt, akik Dulovics őrmester kegyetlensége miatt megzöktek Nyiregyházán levő ezredük-től. Most Kassáról írják, hogy Dulovics Lászlót, a nyiregyházi 15. huszárezred őrmesterét, akire rábizonyult, hogy a legénységet úgy szolgálatban, mint szolgálaton kívül bántalmazta, a kassai hadbíró 4 havi fogházra ítélte, míg a 19 megszökött huszárt, miután előzetes összebészélésre szöktek meg, 2-2 havi fogházra büntette.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Hajdu Jánosné ref. 28 éves, Kovács András ref. 1 napos, Nagy Ferenc ref. 69 éves.

Hunnia képei szépek!
Hunnia képei olcsók!
Hunnia képei tartósak!
Hunnia levelezőlapjai szenzációk olcsóságban és kivitelben.
Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.
Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

TÁVIRATOK.

A francia vasuti sztrájk.

Páris, október 11. (Reggel 2 óra.) Az északi vasutársaság alkalmazottai által elfogadott napirend a következőket mondja: Miután az igazgatóságnál tett minden kísérlet sem járt eredménnyel az alkalmazottak helyzetének javítását illetőleg, elhatározzuk, hogy Párisban azonnal megkezdjük a sztrájkot. A munkát csak a követelések teljes rendezése után kezdjük ismét meg. A napirend egyik pontja kimondja, hogy az alkalmazottak a mozgósítási parancsnak nem fognak eleget tenni.

Páris, október 11. (Reggel 2 óra 55 perc.) Éjjel 1 óráig az északi pályaudvaron az összes vonat menetrend szerint beérkeztek. Az első reggeli vonat csak 4 óra 20 perckor indul el. Addig a pályaudvar zárva marad. Eddig meg nem erősített hírek szerint a mozgalom a vidékre is áterjedt.

Páris, október 11. (Reggel 4 óra.) Az északi pályaudvar hivatalnokait értesítették, hogy egyetlen gép sem fogja elhagyni a fűtőházat. Közben azonban minden intézkedés megtörtént a forgalom újból való felvétele érdekében. Az utasokat értesíteni fogják, hogy elutazásuk lehetővé tétele dolgában az igazgatóság nem vállalhat garanciát.

Páris, október 11. (Reggel 6 óra.) Az északi pályaudvaron egyetlen vonat reggel 5 óra 17 perckor indult el Lille irányában. Reggel 5 és fél órakor beszüntették a jegyek kiadását.

A Justh-párt értekezlete.

Budapest, október 11. A Justh-párt ma este hét órakor Batthyány Tivadar gróf elnöklése alatt ülést tartott, amelyen az elnök nagy örömmel számolt be a debreceni választójogi népgyűlés sikeréről. Azután bejelentette, hogy holnap interpellálni fog a drágaság miatt. Végül megállapodtak, hogy a delegátusok az albizottságokban föl fognak szólalni.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Esti zárlat)

Budapest, okt. 11.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelte. — Bágyadt irányzat mellett 25,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonafajták változatlanok. — Idő: derült.

Okt. buza	10'17—10'18.
ápr. buza	10'35—10'36.
rozs okt.	7'52—7'53.
rozs ápr.	7'78—7'79.
zab okt.	7'95—7'96.
zab ápr.	8'30—8'31.
tengeri máj.	5'45—5'46.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Pozsár József kevés beszédű ember lévén, rövid szavakban köszönte meg a helységnek belé helyezett bizalmat.

Olyanformán, hogy ami őt illeti, ő nem tartja ugyan magát arra érdemesnek.

De ha már megtörtént, minden iparkodásával azon lesz, hogy a falu eddigi jó hírneve ezen'ul is kisebbséget ne szenvedjen semmiben.

Az erkölcsben és szép ügyekezeten folyvást előrehaladon,

Ennélfogva a helység egybegyűlt lakosait mindenképp elűt arra szólítja fel, hogy a tanító illetőségét legalább a gulyásával egyenlővé emeljék föl, hogy szegényesen ugyan, de keresete után tisztességesen meg tudjon élni.

Mert mégis szegényletes dolog az, ha magzatainkat kevesebbre becsüljük az oktan állatnál.

Ez az indítvány az összesség által helyben hagyatott.

A tisztartó urnak is annyira megtetszett, hogy a méltóságos uraság részéről a tanító állapotjának javításához évenként tíz zsák krumplival járult hozzá.

Ezután a gyűlés eloszlott.

VI.

Mig a faluházában ezek történtek, ezalatt Kupecz Mihály otthon a legnagyobb nyugalanságban töltötte az időt.

Megválasztásában legkevésbé sem kételkedett és Magda asszonynak már előre is egész délután sütni-főzni kellett azon lakomára, melylyel majd este megválasztását üli meg.

Midőn délután az emberek a helység-házába mentek, ő künn állt a kapu előtt és örömtől nevető arccal minden gazdát külön-külön szólította meg, hogy a választás bevégeztével házáat semmi esetre el ne kerülje.

De azért mégis nagyon nyugtalan volt egész nap.

Szerette volna tudni, mi történik a falu házában.

Folytatjuk.

Olcsó írógépek!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jóállással adatkak el.

„MERKUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Egy tanuló és egy berakóleány

Horovitz Zs.

nyomdájában

Piac-utca 12. sz.

felvétetik.

Gyógyítsd az iszákosságot,

mielőtt a részegség nem hatalmasodik el.

Mentsd meg az iszákost, mielőtt az alkohol az egészségét munkakedvét és vagyonát tönkre tette volna, vagy mielőtt a halál a mentést lehetetlenné teszi.

Alkolin egy kivonat, mely alkoholszerűen hat, de mégis az italtól undorítja az iszákost.

Alkolin teljesen ártalmatlan s oly hatással alkalmazható, hogy a nagyfokú részegségben szenvedők sem esnek vissza az ital pusztító karjaiba.

Alkolin a legújabb szer, melyet a tudomány feltalált, hogy millió és millió embert megmentsen a nyomortól és szenvedéstől.

Alkolin könnyen oldható preparátum, melyet például a házi asszony a férjének reggelijéhez elkeverhet, anélkül, hogy ő valamit is észrevenne. Ily esetben az illető semmit se tud arról, hogy hirtelen nem szenvedheti a spirituszt. Ellenben azt hiszi, hogy a mértéktelen ivás okozza az undort, mint például van eset arra, hogy a kedvenc étel megcsömörli az embert.

Alkolin adjon az apa a diák fiának, mielőtt az a vizsgán megbuknék, mert még akkor is árt az agynak az ital, ha keveset is élvezi. Általán véve minden gyenge akaratú ember vegyen be Alkolint. Ez a szer ártalmatlan s megóvja az egészséget, sok pénzt takarít meg, melyet borra, sörre, pálinkára, likőrre költene.

Az **ALKOLIN** szer 10 korona s az összeg előre beküldése, vagy utánvét mellett küldetik meg. — Cim:

Alkolin intézet, Copenhága 600 Dänemark.

Levelek 25, Levelezőlapok 10 fillér-s bélyeggel bérmentesítendők.

Házlebontás miatt mélyen leszállított árak!

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Horovitz Zsigmond papirkereskedése

Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Minden iskolában érvényes

füzetekeket

rajzeszközöket

vonalzókat

rajztáblákat

rajztömböket

A fényképezést kedvelők részére raktáron tart:

Fényképező képeket
lábakat
rámákat

Fényérzékeny lemezeket
papirokat

előhívó, aranyfürdő, fixáló szereket és egyéb eszközöket.

Amateur-kartonok nagy választékban.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Apró hirdetések.

28 KRAJCARÉRT fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

UJSÁGPAPIROS különként eladó lapunk kiadóhivatalában, Piac-utca 12. Egyháztér felől.

IRODASZOLGA, jó bizonyítványokkal rendelkező, azonnal állást kaphat. Cím a kiadóhivatalban.

Uj! Uj! Uj!

Ruhakölcsönző Intézet

LATINKA LAJOS

szabó, vegytisztító és javító Intézete

BATHYÁNYI-UTCA 12.

Ruhakölcsönző vállalata. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. — Szini előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. — Vidékre is esekély díjért kölcsön kaphatók.

Külön osztály. Uraságoktól levetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.

Öltönyök 1 órán belül szépen kivásaltnak 1 kor. 20 fillérért.

Becses pártfogást kér

Latinka Lajos

OLCSÓ ÁRAK!

A szépségápolási specialista

egyértelműen azzal, hogy szép arcból elnyerésének egyszerű titka: a pórusokat tisztítani és tisztán tartani. Néhány csepp

EAU DE FLORENCE-ből

a mosdó- vagy fürdővizbe keverve, a pórusok felnyílnak, kitisztulnak. Az eredménye tiszta, puha, egészséges arcból. Az egészségtelen arcból az eldugult pórusoknak a kellemetlen következménye. Használjon naponta **Eau De Florence**-et és bevásárlásnál követelje az eredeti címkes Corsinit (címke színe kék-vörös-arany), a mely Önnek biztosíték ezen tölte viz elsőrangúságáról. Egy szolid üzlet respektálja a vevő akaratát.

Magyarországon mindenütt kapható!

Nagybani raktár Magyarországon részére:
Török József, Budapest, VI. Király-utca 12.

Budapesti Bankház

jól bevezetett

képviselőt keres

Debreczen és környéke számára.

Az értékpapír, gabona és bizományi üzletben jártasok előnyben része ülnék.

Ajánlközások címzendők:

„Gy. P. 24326“ sz. a.

Schwarz József hirdetési irodájába Budapest, Andrássy-ut 7.

Mutatvány Klár Andor most megjelent füzetéből.

Jóakarató tanács

Sokan azt állítják, hogy hitelgényük kielégítésénél, illetve pénzkölcsöneik megszerzésénél

közvetítőre nincs szükségük!

Ez téves felfogás, mert amint senki sem lehet saját orvosa, még ha ért is az orvosi tudományhoz, — vagy nem láthatja el peres ügyeit saját maga a bíróság előtt, ép oly kevéssé intézheti kellő szakértelemmel kölcsönének megszerzését. Gyakorlat teszi a mestert, ez a régi közmondás itt is alkalmazható. Az a magánfél, aki pénzügyletek lebonyolításával hivatásszerűen nem foglalkozik, nem lehet tisztában azzal, hogy a pénzpiacnak folytonos hullámozása közepette, melyik az a pénzforrás, hol hitelszükségletét legelőnyösebben szerezheti meg. — Aki tehát nem jártas a pénzügyvilág szövevényes labirintusában, az csak ötletszerűen járhat el a saját ügyében is és lehetséges, hogy épen oda botlik be, ahol legkedvezőtlenebbül bánnak el vele. — Mig ha egy lelkiismeretes közvetítő bankirodához fordul, csekély jutalék ellenében, amely egyszer és mindenkorra fizetendő, fel lesz mentve a kölcsön megszerzésével járó fáradságok és kelemetlenségek alól és hogy úgy mondjam, helybe hozzák neki a pénzt.

Ne sajnálja tehát a közvetítőtől a csekély jutalékot és bármily természetű pénzkölcsönre van szüksége, forduljon a legteljesebb bizalommal irodámhoz és eleve is biztosíthatom, hogy az eredménnyel meg lesz elégedve.

KLÁR ANDOR.

Klár Andor bankirodája Piac-utca 77. sz. :: Telefon: 445. sz.